

ชุดนวนิยายผจญภัยลับในป่าดงพงพีเมืองไทย

ล่องไฟ

จามเทวี

น้อย อินทนนท์

น้อย อินทนนท์ นามปากกาของ มัลย์ ชูพินิจ (๒๔๔๙-๒๕๐๖)

เกิดที่กำแพงเพชร เรียนหนังสือที่โรงเรียน
บพิตรพิมุข เทพศิรินทร์ และจบชั้นมัธยมบริบูรณ์
จากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เคยรับราชการ
เป็นครูอยู่ระยะหนึ่ง หลังจากนั้นได้ใช้ชีวิตในการ
เขียนหนังสือตลอดเวลา ๓๕ ปี

ครูมัลย์เป็นนักหนังสือพิมพ์และนักเขียน
ชั้นครูซึ่งมีอัจฉริยะยากจะหาผู้ใดทัดเทียม เขียน
ได้ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นนวนิยาย เรื่องสั้น บท-
ความ สารคดี ตลอดจนคอลัมน์เกี่ยวกับหนังสือ
โทรทัศน์ กีฬา ฯลฯ โดยใช้นามปากกาต่างๆ กัน
ที่รู้จักกันดีก็คือ “ม. ชูพินิจ” “น้อย อินทนนท์”
“อินทนนท์น้อย” “เรียนเอง” “แม่ฮ่องค์”
“นายฉันทนา” “ลดาภิรักษ์” “สมิงกะหรง”
“แป๊ะตลิ่งกรอบ” ฯลฯ

ไม่เพียงเป็นที่รู้จักนับถือด้านงานประพันธ์
และงานหนังสือพิมพ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
เท่านั้น ครูมัลย์ยังได้อุทิศตนด้านการบำเพ็ญ
ประโยชน์แก่สังคมและเพื่อนมนุษย์อีกด้วย จนได้
รับเกียรติสูงสุด ซึ่งนักหนังสือพิมพ์น้อยคนจะพึง
ได้รับ คือได้รับแต่งตั้งเป็นวุฒิสมาชิกและได้รับ
พระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกด้วย

ปก :

**จากภาพวาดชุดชีวิตป่า ของ
สนั่น ศิลากรณ์**

(พ.ศ. ๒๔๖๒-๒๕๒๙)

น้อย อินทนนท์

ล่องไพร

ดอน
จามเทวี

สำนักพิมพ์ กระหม่อม ป.ล.

ISBN 978-974-22589-7-9

ล่องไพร

อันดับที่ ๔

จามเทวี

ผู้จัดพิมพ์ชุดล่องไพร

๒๔๙๔ สำนักพิมพ์พิทยาคาร

๒๕๐๙ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

๒๕๑๔ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

๒๕๒๔ สำนักพิมพ์บรรณกิจ

๒๕๓๓ - ๒๕๕๕ สำนักพิมพ์ กระท้อนม ป.ล.

จัดพิมพ์โดยได้รับอนุญาตจาก

มูลนิธิมาลัย ชูพินิจ

www.krumalai.com

ชนิษฐา (ชูพินิจ) ณ บางช้าง

บรรณาธิการ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ กระท้อนม ป.ล.

พิมพ์ที่

บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด

เลขที่ ๔๕/๑๒-๑๔,๓๓ หมู่ ๔ ต.บางขนุน

อ.บางกรวย จ.นนทบุรี ๑๑๑๓๐

โทร. ๐๒-๔๗๙-๙๑๕๔-๖

จัดจำหน่ายโดย

บริษัทเคล็ดไทย จำกัด

เลขที่ ๑๐๗-๑๐๙ ถนนเฟื่องนคร ตรงข้ามวัดราชบพิตร

เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โทร. ๐๒-๒๒๕๕๕๓๖-๙

ราคา ๑๕๐.๐๐ บาท

กองทุนมัลลย์ ชูพินิจ

จากสำนักพิมพ์

๔๐ กว่าปีที่แล้วมา เมื่อ “ล่องไพร” ของ “น้อย อินทนนท์” กำลังโด่งดังเป็นพลุอยู่ทางสถานีวิทยุ ททท. นั้น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๔ ได้สนองความต้องการของแฟนละครวิทยุ โดยได้นำบางตอนจากชุดล่องไพรมาปรากฏเป็นตัวตนทางจอแก้ว ซึ่งก็ใช้ตัวละครผู้ให้เสียงทางสถานีวิทยุ ททท. นั้นเอง และ “จามเทวี” ก็เป็นตอนหนึ่งที่สร้างความเกรียวกราวให้แก่ผู้ชม เพราะนอกจากตัวละครสำคัญคือตัวข้าพเจ้า หรือศักดิ์ สุริยัน ซึ่งแสดงโดยสมชาย มาลาเจริญ ร.อ.เรือง ยุทธนา ซึ่งแสดงโดยอาคม มกรานนท์ และดาเก็น ซึ่งแสดงโดยธนะ นาคพันธุ์ ยืนพื้นอยู่ทุกตอนแล้ว สิ่งที่แฟน ๆ ฝ้าตั้งตารอชมตามข่าวที่โฆษณาครึกโครมว่าตัวเอกของเรื่องคือ “จามเทวี” นั้น ให้เกียรติแสดงโดยนักเรียนนอกสาวสุดสวยเพิ่งกลับมาถึงเมืองไทยสด ๆ ร้อน ๆ

ทุก ๆ คนต่างตั้งตารอคิวสาวนักเรียนนอกผู้นั้นว่าจะสุดสวย...งามสง่า...อ่อนหวาน และคู่กันสมกับบุคลิกของ “จามเทวี” เพียงใด แล้ววันนั้นก็มาถึง... เวลาผ่านไป เน้นนานจนกระทั่งผู้แสดงเป็นจามเทวีจดจำเรื่องราวเหล่านั้นไม่ได้แล้ว ทว่า...แฟน ๆ หลายคนของล่องไพรยังไม่ลืมเลือนวันนั้น และปัจจุบันเธอนั้นก็ยังมีบทบาทอยู่ในแวดวงธุรกิจและสังคมเมืองไทย ชื่อของเธอยังเป็นที่กล่าวขวัญถึงหลาย ๆ วงการ ทุกคนรู้จักเธอในนามของ

“เจ้ากอแก้ว ประกายกาวิล ณ เชียงใหม่”

สำนักพิมพ์กระท่อม ป.ล. ภูมิใจที่ได้นำเสนอ “จามเทวี” เป็นลำดับที่ ๔ ในชุดล่องไพร และขอเชิญติดตามลำดับต่อไป ซึ่งจะทยอยวางจำหน่ายเร็ว ๆ นี้

สำนักพิมพ์กระท่อม ป.ล.

แรงบันดาลใจจากครุมาลัย ชูพินิจ

ในช่วงที่ “ล่องไพร” ของ “น้อย อินทนนท์” ออกมาครั้งแรกเป็นละครวิทยุของเมืองไทยเมื่อสามสิบถึงสี่สิบปีก่อน ปรากฏว่า “ล่องไพร” ได้กลายเป็นละครวิทยุที่โด่งดัง เป็นที่นิยมชมชอบกันอย่างยิ่ง และเป็นปรากฏการณ์ที่ปลุกเร้าคนหนุ่มคนสาวสมัยนั้นให้ได้รับทราบเรื่องราวอันน่าตื่นเต้นของการผจญภัยในป่า ซึ่งเวลานั้น การเข้าป่าล่าสัตว์เป็นที่นิยมและถือเป็นเกมสันทนาการของผู้ชาย ใครๆ ก็ฝันถึงอาฟริกาที่เป็นสุดยอดของการผจญภัยในป่าเพื่อล่าสัตว์ จนกระทั่งมาถึงยุคที่ “น้อย อินทนนท์” เริ่มเขียนเรื่อง “ล่องไพร” ซึ่งขณะนั้น จัดได้ว่าเมืองไทยมีสัตว์ป่าอุดมสมบูรณ์ และการเข้าป่าล่าสัตว์ ก็เป็นเกมสันทนาการอย่างจริงจัง เพราะในตอนนั้นไม่มีใครคิดฝันว่าป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์จะถูกทำลายเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นไร่มัน ไร่ข้าวโพด จนสัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย และต้องสูญพันธุ์ไป ดังนั้น การล่าสัตว์สมัยนั้นจึงไม่ถือเป็นบาปบุญคุณโทษหรือทำลายสัตว์ เพราะป่าไม้ยังหนาแน่น สัตว์ป่ายังชุกชุม และการเข้าป่าล่าสัตว์ก็ถือเป็นเรื่องที่อยู่ในจิตใจของผู้คนที่หลงใหล รักและชื่นชมกับธรรมชาติ หรือที่รู้จักกันในนาม นักนิยมไพร การเดินป่าสมัยนั้นจึงมีความแตกต่างกับยุคสมัยนี้ ที่เป็นเพียงการเดินป่าเพื่อการพักผ่อนหรือชื่นชมทิวทัศน์

การที่ “น้อย อินทนนท์” หรือครุมาลัย ชูพินิจ ซึ่งเป็นพราหมณ์ผู้ยิ่งใหญ่ ได้นำเอาประสบการณ์ชีวิตจริงของการเดินป่าในยุคนั้นมาแต่งเป็นบทประพันธ์ เรื่องราวใน “ล่องไพร” จึงดูสมจริงสมจัง แฝงไว้ด้วยเรื่องที่ตื่นเต้น เร้าใจ พร้อมทั้งสอดแทรกเรื่องราวของนิยายปรัมปรา ไม่ว่าจะเป็นเมืองลับแล เรื่องราวของเสือสมิง หรือผีโป่ง

นอกจากนั้นแล้ว “น้อย อินทนนท์” ยังได้บอกเล่าถึงเรื่องราวการติดตามแกะรอยสัตว์ป่าอย่างละเอียดลออ ทำให้งานเขียนของ “น้อย อินทนนท์” ดูสมจริงสมจัง

“น้อย อินทนนท์” ไม่เพียงเป็นพราหมณ์ผู้ยิ่งใหญ่ แต่ยังเป็นผู้มีความสามารถในการประพันธ์ สามารถเขียนบรรยายด้วยสำนวนชวนตื่นเต้น เร้าอารมณ์ จนผู้อ่านได้อรรถรสอย่างมาก

ในยุคสมัยนั้น ผมเองก็จัดเป็นคนหนุ่มในวัยฉกรรจ์ กำลังร่ำเรียนอยู่ที่จุฬา

ลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบกับผมเป็นเด็กอยู่ต่างจังหวัด ก็ได้มีโอกาสสัมผัสบรรยากาศของป่าเขา จนกลายเป็นคนที่นิยมชมชอบธรรมชาติ

เมื่อได้ยินเรื่องของ “น้อย อินทนนท์” ผมก็เกิดแรงบันดาลใจ ที่ทำให้เกิดความกระตือรือร้นอยากเข้าป่าล่าสัตว์ และในเวลานั้น ผมเริ่มเที่ยวป่าด้วยความชื่นชอบ จนกระทั่งได้มาอ่านหนังสือของ “น้อย อินทนนท์” หรือครูมาลัย ชูพินิจ ไม่ว่าจะเป็นงานเขียนในนามปากกาของ “แม่อนงค์” หรือนามปากกาอื่นๆ ผมชอบสำนวนการเขียนมาก และผมยังเป็นแฟนรายการวิทยุ “ข้อคิดของ น.ชูพินิจ” ในตอนเด็ก เพราะผมต้องอ่านหนังสือระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ทำให้ผมได้รับเกร็ดความรู้ ปรัชญาของการดำรงชีวิต และเรื่องราวของการเดินป่า ทำให้ผมประทับใจในสิ่งเหล่านี้

ในเหตุการณ์จากของเรื่องที่ “น้อย อินทนนท์” บรรยายถึงภูมิประเทศต่างๆ ของเมืองไทย ก็เป็นภูมิประเทศที่ผมได้ไปสัมผัสมา ไม่ว่าจะเป็นป่าเมืองกาญจน์ ป่าละโว้ หรือลำตะเพิน เป็นต้น ซึ่งผมถือว่าเป็นโชคที่ได้มาสัมผัสกับป่าที่สมบูรณ์ สวยงาม เหมือนกับในหนังสือ ซึ่งน่าเสียดายที่เดี๋ยวนี้ ป่าเหล่านั้นได้กลายเป็นไร่ นา ในลำธาร ก็เหือดแห้งหายไป แม้แต่ป่าแถวกำแพงเพชร แถววังเจ้าซึ่งเป็นบ้านเกิดของครูมาลัย ชูพินิจ ที่เต็มไปด้วยต้นสัก ๒ ข้างทาง ผมยังจำได้ว่า เคยไปตั้งแคมป์อยู่ริมห้วย พังเสียงนกยูงร้องในคอนเย็น ซึ่งในเวลานี้ ไม่มีอีกแล้ว

ระหว่างที่ผมเรียนอยู่ที่จุฬาลงกรณ์ ผมก็ได้มีโอกาสพบครูมาลัย ชูพินิจ ที่สำนักงาน นสพ.พิมพ์ไทย แถวสีลม ก็ยังทำให้มีความเคารพนับถือ ในความเป็นคนดีมีอัธยาศัยที่สุภาพมีเมตตา ซึ่งตรงกับภาพของครูมาลัย ชูพินิจ ในนามของศักดิ์ สุริยัน ใน “ล่องไพร”

จากแรงบันดาลใจที่มีมาจาก “ล่องไพร” ทำให้ผมต้องหวนกลับไปเยี่ยมเยือนป่าเขาลำเนาไพร เป็นประจำด้วยความรักและชื่นชมธรรมชาติ ไม่ได้เข้าป่าเพื่อล่าสัตว์เหมือนยุคก่อน และเมื่อกลับไปพบเห็น ก็ยังได้พบการเปลี่ยนแปลงที่น่าวิตกกังวลกับป่าของเมืองไทย ที่กำลังร่อยหรอลง พร้อมกับสัตว์ป่าที่หมดไป ผมก็ยิ่งรู้สึกว้าวุ่น เราคงต้องรู้จักสงวนหวงแหนและอนุรักษ์รักษาสິงที่เรายังไม่มีวันเรียกกลับคืนมา เพื่อให้สิ่งเหล่านี้คงอยู่ไปถึงคนรุ่นหลัง ได้ชื่นชมและรู้สึกว้าวุ่นหนึ่งที่บ้านเมืองเรามีสิ่งสาหัสสัตว์ ป่าเขาอันสมบูรณ์ ให้พวกเขาเห็นว่า คนรุ่นปู่ย่าได้ใช้ชีวิตกับธรรมชาติ

และคนรุ่นหลังก็ยังสามารถชื่นชมกับสิ่งเหล่านั้นในรูปแบบอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการเดินป่า
ตั้งแคมป์ ดูนก ชมไฟร์ ที่สะท้อนถึงความหวงแหน ดูแลรักษาธรรมชาติและสัตว์ป่า
เอาไว้

ผมหวังว่า สักวันข้างหน้า ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ที่หลงเหลืออยู่ จะยังคง
สมบูรณ์ต่อไปจนถึงลูกหลาน ที่จะได้เข้าไปสัมผัสกับความสวยงามของป่าไม้
และสัตว์ป่า และผมหวังว่า หนังสือ “ล่องไพร” ของ “น้อย อินทนนท์” หรือครู
มาลัย ชูพินิจ จะเป็นเครื่องจุดประกายหัวใจของคนรุ่นหลังให้รักและหวงแหน
ป่าเขาลำเนาไพรและสัตว์ป่า เหมือนยุคสมัยที่ผมยังเป็นหนุ่มตลอดไป

ดร.อาชว์ เตาลานนท์

๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๖

จามเทวี

ดงพญาไฟ	๓
จามเทวี	๑๕
สู่จามนคร	๒๘
พยัคฆ์ร้ายแห่งธารทรี	๔๐
คนรูคนลิง	๕๓
ล่ามนุษย์วานร	๖๖
เขาเจ็ดยอด	๘๐
อวสานสัตว์ประหลาด	๙๖
ในอุ้งพระหัตถ์จามเทวี	๑๐๘
ล่าธารใต้ดิน	๑๒๐
จามเทวีผู้เลอโฉม	๑๓๓
การตัดสินใจของจามเทวี	๑๔๖
ศึกพลพราน	๑๕๘
ทะเลเพลิง	๑๗๑
ความอาฆาตของสะติ	๑๘๕
อวสานคู่ต่อสู้	๑๙๙

๑

คงพญาไฟ

จากความมืดเหมือนสีหมึก และความเว้งว่างว่างเปล่าของการหลับสนิทเหมือนตาย ข้าพเจ้าลืมตาตื่นขึ้นเป็นครั้งแรกในคืนนั้น โดยไม่รู้ตัวว่าเพราะอะไร จนอดใจหนึ่งต่อมา เมื่อตาหายงัวเงีย และหัวหายงุนงง ได้ยินเสียงเปาะแปะของกิ่งไม้ลั่น และเสียงหักโผงผางของขอไผ่ดังมาจากฟากห้วยตรงข้าม แล้วก็ดังซ้ำ...ซ้ำและซ้ำอยู่เช่นนี้อีกหลายครั้ง จึงแน่ใจว่าเสียงนั้นเองที่ปลุกให้ข้าพเจ้าตื่น

พระจันทร์ข้างขึ้นอ่อนๆ ค่ำคืนนั้นตกแต่ ๓ ทุ่ม รอบบริเวณเต็นท์ที่เราพักออกไป นอกจากกองไฟในกองซึ่งสว่างวอมแวมอยู่ปลายแถว พวกลูกหาบและคนนำทางทั้งสิบ ที่นอนเรียงเป็นหน้ากระดานถัดไปราววาเศษแล้ว ทุกหนทุกแห่งมืดเหมือนอยู่ในถ้ำ พุ่มหนามและเถาวัลย์บนสองฝั่งห้วยเหมือนผ้าข้อมมะเกลือ ดาวที่คาดายอยู่บนท้องฟ้าเล่าก็เกือบไม่สามารถจะปรากฏลอคร่มครึ้มของกิ่งก้านและใบอันแผ่สาขาราวกับฉัตรมหายักษ์ของหว่าใหญ่ต้นนั้นลงมาได้เลย...

ในขณะนั้น หนานคำปันซึ่งไม่มีอะไรในโลกที่เขาไม่กลัว และตาเถินของข้าพเจ้า ซึ่งในโลกมีกลัวอยู่อย่างเดียวคือเมีย นั่งอยู่ในท่าระวังตัวเต็มที่ ความเคลื่อนไหวของศีรษะทั้งสองขณะที่เงยหน้าขึ้นสำรวจต้นไม้

ใกล้เคียง และเสียงที่ซบซิบกัน บอกข้าพเจ้าดีกว่าที่เขทั้งสองจะทัน
เอ๋ยปากเสียอีก ว่าต่างกำลังคิดถึงอะไร เกือบจะในขณะเดียวกันกับที่
ข้าพเจ้าลุกขึ้นนั่ง พลางเอื้อมมือไปสะกิดรอยเอกรื่องผู้เข็นเรืออยู่บน
เตียงสนามถัดไปนั่นเอง คาเก็นก็หันหน้ามา ชั้นแรกเห็นแต่ปากที่อ้า
พะงาบๆ ทาบอยู่กับประกายไฟในกองข้างหลัง ต่อมาเสียงนั้นจึงดังแว่ว
มา ทั้งแหบ และเบาว่า

"กะซัง กะซัง"

"บ่แม่น ช้างดังหาค...ช้างแท้เนื้อ!" คำป็นกระซิบ

"เบาๆ คาเก็น เบาๆ คำป็น" ข้าพเจ้าบอก

คาเก็น "เบานะได้นาย แต่จะให้ทำยังง ไวๆ หน้อย ชื่นซักซำไป
ยายคาเก็นจะเป็นม่าย"

คำป็น "แต่ยายข้ามันคงดีใจ จะได้ผัวหนุ่ม"

"บอกว่าเจียบทั้งสองคน" ข้าพเจ้าดู

ข้าพเจ้ารู้ว่าเสียงรบกวนการนอนอันสงบของเราและความเจียบ
สังคของป่าสูงอยู่ในขณะนั้นมาจากข้าง จากเสียงกิ่งไม้ที่หักโพงผางมา
จากทางซ้าย ประเดี๋ยจากทางขวา ประเดี๋ยข้างหน้า ยกเว้นด้านเดียว
แต่ข้างหลังซึ่งแสดงถึงทิศที่อยู่ของช้างโหลงนั้น เป็นข้อเดียวที่ข้าพเจ้า
กังวลก่อนที่จะตัดสินใจอะไรลงไป

เส้นทางของเราตั้งอยู่ริมห้วยลึก ซึ่งเปี่ยมไปด้วยน้ำ ทางฝั่งซ้ายเบื้อง
หลังของเราออกไปเป็นเชิงเขาชัน ซึ่งเมื่อกลางวันเต็มไปด้วยฝูงงู ช้าง
หน้าเป็นท่าช้างข้าม ช้างมี้อออกไปเป็นด่านสัตว์เดิน ลำห้วยตรงนั้น
กว้างราว ๕ เมตรเศษพอคนข้ามได้ ขอนตะเคียนขนาด ๑๐ กำตันหนึ่ง
เถาว์ล้วยแดง และต้นไม้ขนาดย่อม ถูกจุดลงมากลึงอยู่ระเกะระกะสอง
ปากทางขึ้นลง เสียงกิ่งไม้หัก เสียงแตกสาก และเสียงถอนหายใจดัง

อยู่ในอาณาเขตครึ่งวงกลมตรงหน้าเราออกไป เจ้าตัวใกล้ที่สุดห่างไม่ถึง ๓๐ เมตร

เหตุการณ์เก่าๆ บอกพวกเราว่า ถ้าสุ่มไฟสว่าง หรือโห่ร้องขึ้น ช้างก็จะคืนหนีไป ปัญหาสำคัญอยู่ที่ว่ามันจะแตกคืบไปทางไหน เพราะฉะนั้น หนทางเดียวที่เหลืออยู่สำหรับข้าพเจ้าจะตัดสินใจ ก็คือให้ทุกคนสงบปากคำคอยดูลาดเลามันต่อไป แต่เสียงเปาะแปะของกิ่งไม้ล้ม และเสียงโพงของขอไฟหัก ก็ดังใกล้เข้ามาเป็นลำดับ จนกระทั่งได้ยินเสียงน้ำในท้องของมันลั่น และเสียงฟูจากวงของมันอมน้ำพ่นลำตัวถนัด ตาเก็นตอนใจเหมือนทอดอาลัยตายอยากในชีวิต พึมพำด้วยเสียงสงบว่า

"เฮ้ เป็นหญ้าแพรกไปก็แล้วกัน"

"ลองลั่นปืนขึ้นสักโป่งทีหรือ คุณศักดิ์" ร.อ.เรื่องแนะ "แล้วก็ดูกันว่ามันจะอย่างไร ?"

ตาเก็น "อ้อ ไม่เปิด कुछชีไป ก็แห่กันเข้ามา นายกะตาเก็นจะเป็นหญ้าแพรกไปจริงๆ"

"ถูกของตาเก็นแกล่ คุณเรื่อง" ข้าพเจ้าบอก "ไม่มีอะไรเลยจะเต็มไปด้วยอันตรายเท่ากับอยู่ในฝูงช้างแตกโหล่งในเวลากลางคืน ลองวิธีเก่าของเราดีกว่า ตาเก็นอย่าเร่งจ้วงหว่า อย่าให้ดังนัก"

ในท่ามกลางความมืดนั้น ข้าพเจ้าเห็นตาเก็นชักมิดเหน็บของแกออกมาเคาะกับฝักช้าๆ และเบา แล้วก็ค่อยๆ เร็วขึ้น และดังขึ้น เราทุกคนรู้สึกใจชื้นที่เสียงต่างๆ หยุดเจียบลงอย่างกะทันหัน แต่ชั่วอึดใจเดียวเท่านั้น แทนที่จะได้ยินความเคลื่อนไหวของมันห่างออกไป เรากลับได้ยินเสียงกิ่งไม้หัก เสียงน้ำในท้องลั่น และเสียงวงของมันอมน้ำ พ่นน้ำฟู...ฟู...ใกล้เข้ามาทุกที แม้ตาเก็นจะเปลี่ยนเป็นตีมิดกับฝักของมันมาเป็นตีกับหม้อเป็ดดังรัวราวกับม้าล้อ ก็ไม่สามารถจะหยุดยั้งช้างฝูงนั้นไว้ได้

พอเสียงเจ้าตัวแรกก้าวโครมลงมาในห้วย น้ำแตกกระจาย ข้าพเจ้าก็ร้อง
สั่งให้ทุกคนหลบเข้าหลังต้นหว้าใหญ่ ตัวเองยกปืนขึ้นประทับป่า คัดสิน
ใจเด็ดขาดว่า วินาทีแรกที่ศีรษะของมันโผล่ขึ้นมาเหนือฝั่งห้วยด้านเราเมื่อไร
ข้าพเจ้าเป็นเหยี่ยวไกเมื่อนั้น

ทันใดนั้นเอง เสียงกลองก็ดังขึ้นเหนือเชิงเขาข้างหลังเรา ชั้นแรก
เบาๆ ก่อน แล้วก็ดังขึ้นทุกขณะ จังหวะของมันเนิบและเชื่องช้าเหมือน
จังหวะของเกรียนในยุคดึกดำบรรพ์ เสียงต่างๆ จากโขลงช้างโขลงนั้น
เจียบหายไปทันที เจ้าตัวหน้าซึ่งชูงวงตะคุ่มขึ้นมาเหนือฝั่งห้วยตรงกัน
ข้าม ก็หายไปพร้อมด้วยเสียงกิ่งไม้หักและเสียงร้องสนั่น ป่าทั้งป่าแตก
แหลกกลายเพราะความตื่นกลัวของมัน ภายในพริบตาเดียวเท่านั้น ทิวทั้ง
บริเวณก็กลับสู่สภาพเดิม เหลือแต่เสียงกลองซึ่งก้องกังวานไปในราตรีที่
สงัด แต่ในที่สุดเสียงนั้นก็หยุดเจียบหายไปเช่นเดียวกัน

ท่ามกลางความตะลึงงันของทุกคนนั่นเอง เสียงหนานคำปันสั้นและ
แหบพิมพำขึ้นว่า

"เป็นมาแท้แล้ว นายจักยะได้ ข้อยให้เช่นไหว้เป็นนายบ่เช่น"

"แกว่อะไรของแก คำปัน" ร.อ.เรื่องหันมาถาม

ดาเก็น "มันว่านายเข้ามาในป่านี้ไม่เช่นไหว้เจ้าป่าหรือเทพารักษ์
จึงบันดาลให้เกิดอาเพศไป"

ข้าพเจ้า "อ้าว ก็เหล้าหนึ่งขวด ไก่หนึ่งตัว ที่ฉันให้ดาเก็นไปเมื่อ
ออกจากหมู่บ้านสุดท้ายที่เขาใหญ่ละ"

ดาเก็น "ดาเก็นนึกว่านายให้เป็นรางวัล สองคนกับอ้ายคำปันเลย
เป็นเจ้าเสียเอง"

ข้าพเจ้าได้ฟังก็หัวเราะ "ก็ดีแล้วนี่ เกิดอะไรขึ้นหรือเป็นอะไรไป
คำปันกับดาเก็นรับผิดชอบทั้งสองคน"

"ข้อยบู้ ข้อยบ่หัน คำปันกลัวเป็นแต่น้อ"

"อะไรกันฮิ คำปัน ใครที่แกกแล้ว ?" ข้าพเจ้าตั้งกระทู้

คำปัน "เจ้าแม่เหนื่อหัวจามเทวี ทุกคนเข้ามาในป่านี้เช่นไหว จุ
ตุบจุตเทียนบูชา แล้วเป็นมาให้เห็น บ่เช่นบ่ไหว เป็นบ่ให้เห็นตัว"

ร.อ.เรื่อง "แต่เราได้ยินเสียงกลอง เสียงกลองของใครกัน คำปัน?"

คำปัน "นั่นแลจามเทวีเสด็จออก จามเทวียังปรานีนาย เป็นคน
อื่นบุญวาสนาน้อย ถูกช้างเหยียบตาย หรือหัวถูกแล้ว"

"ก็ใครกันละ จามเทวีนี้ละ?" ข้าพเจ้าสงสัย

คำปัน "โอ้ย นาย ใครๆ เมืองนี้รู้จักจามเทวีทั้งนั้น ใครๆ ผ่าน
คงพญาไฟ ต้องขอให้จามเทวีคุ้มครองป้องกันภัยทุกคน นายมาแต่เมือง
ล่างบ่ออุ้งจิกเมืองบน หนนี้จามเทวีเมตตา หนหน้าจามเทวีจะใช้ช้างถีบ
ตาย เช่นไหวจามเทวีเสียนาย จามเทวีเป็นเจ้าแม่เหนื่อหัวเสื่อช้างทั้ง
หลาย ไม่ว่าคนว่าสัตว์ในคงนี้ต้องเชื่อฟังจามเทวีทั้งนั้น"

ในฐานะที่พวกเราเป็นคนแปลกหน้าสำหรับป่านี้ นิยายปรัมปราประจำ
พื้นเมือง หรือความเชื่อของพวกชาวป่าอย่างหนานคำปันว่า จึงเป็นของ
ใหม่สำหรับเรา ฉะนั้น ถึงข้าพเจ้าจะขาดศรัทธาแก่กล้าอย่างเขา ก็อด
สนใจที่จะไต่ถามเรื่องราวเพื่อขอทราบรายละเอียดไม่ได้ แต่อย่างชาวบ้าน
ป่าทั่วไป อย่างมากที่หนานคำปันรู้ ก็แต่เพียงว่าศรัทธาในเรื่องเจ้าแม่
จามเทวียังมีอยู่ในภูมิภาคนั้นก่อนที่จะลงมาตั้งภูมิลำเนาอยู่ที่เชิงเขาใหญ่
ในวัยรุ่นจนกระทั่งวัยกลางคนเสียอีก ถึงพวกถูกหาบทุกคนก็เหมือนกัน
ไม่มีใครรู้ประวัติดั้งเดิมว่าเจ้าแม่จามเทวีเป็นใคร? มาแต่ไหน? และเมื่อ
ไหร่? บอกได้แต่ว่าเชื่อถือกันมาตั้งแต่ครั้งปู่ย่าตายายแล้วถึงอภินิหารซึ่ง
เจ้าแม่องค์นั้นมีอยู่เหนือชีวิตคนและสัตว์ทั้งหลายในป่าอันกว้างใหญ่ไพศาลนี้

๑๐ วันในคงพญาไฟ นับแต่ก้าวลงจากสถานีคลองไผ่และข้ามเหว

ดาบวมา ความแห้งแล้งของป่า และการขาดแคลนสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ ทั้งที่จะใช้เป็นอาหาร และเป็นทีระลึก ทำให้เรอดหกลากใจไม่ได้อยู่แล้วถึงข่าวความอุดมสมบูรณ์ของมัน ซึ่งเราได้รับจากมิตรสหายบางคนก่อนการตัดสินใจออกเดินทางครั้งนี้ ๑๐ วันเต็มๆ เราไม่เจออะไรที่มีค่าควรแก่การยิง ๑๐ วันเต็มๆ เราพบแต่ฝูงลิง และค้าง แม้แต่ช้าง ซึ่งคนไหนคนนั้นบอกว่าหกลกแทบไม่พ้น ก็ยังไม่เห็นเจอ จนกระทั่งในคืนนี้ เป็นไปได้ละหรือว่าการละเลยของเราคือเจ้าแม่จามเทวีอย่างจริงจังนำมาซึ่งผลดังกล่าว ข้าพเจ้านึกยังมีอยู่ในใจ เพียงแต่มิได้แสดงความคิดเห็นออกมา แม้กระนั้นปรากฏการณ์ที่เราพบเห็นแก่ตา และเสียงกลองที่เราได้ยินแก่หู ก็ยากที่จะลืมเลือนหายไปจากความทรงจำง่าย ๆ และในฐานะที่เราใช้ชีวิตปามาด้วยกันเป็นเวลานาน ข้าพเจ้ารู้ว่าร้อยเอกเรื่อง และตาเกิน ก็คงกำลังคิดความคิดเดียวกันกับข้าพเจ้าเป็นแน่ทีเดียว

ประมาณยามสี่ของคืนเดียวกันนั้น ขณะที่ทุกคนกลับหลับไปได้โดยสงบเช่นนั้นเอง ข้าพเจ้าสะดุ้งตื่นขึ้นอีก คราวนี้ด้วยการปลุกของร้อยเอกเรื่อง ท่ามกลางความมืดภายในเต็นท์นั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีมือของเขาสั่น เสียงที่พูดก็แผ่วกระซิบ

"ขอโทษผมเถอะ คุณศักดิ์ แต่ผมทนนอนลืมนวดตาตื่นอยู่คนเดียวไม่ไหว"

ข้าพเจ้า "อ้าว เป็นอะไรไปอีกล่ะครับ คุณเรื่อง ?"

ร.อ.เรื่อง "อ้ายเสียงกลองบ้ากลองบอเหมือนเปิงพรวดแห่ศพนะพอทนได้ แต่เสียง...เสียงนั้นซีผมทนไม่ไหว"

"เสียงอะไรกัน นอกจากนกระวังไพร ผมไม่เคยได้ยินเสียงอะไรเลยคิดอะไรมากไปนะ คุณเรื่อง"

ร.อ.เรื่อง "คราวแรกผมก็เข้าใจว่าเป็นอย่างที่คุณบอกเหมือนกัน

หรือมิฉะนั้นก็ผันไป แต่ถึงเวลานี้ก็ยังได้ยินเสียงนั้นไม่หาย ฟังดู...ฟัง
กำลังดังห่างออกไป แต่ก็ยังได้ยิน...ฟัง คุณศักดิ์..."

เสียงนกระวังไพรซึ่งร้องมาจากชายป่าตรงข้าม เป็นสิ่งแรกที่ข้าพเจ้า
ได้ยินถนัด ต่อมาก็เสียงหมาในซึ่งห่างออกไป แล้วก็เสียงกบเสียงเขียดใน
ลำห้วย จวนจะหวั่วระ และปัดเรื่องทั้งหลายที่ร่อยเอนกเรื่องเล่าไปเป็น
เรื่องเหลวไหล ก็พอดีหูแว่วได้ยินเสียงนั้น ชั้นแรกคิดว่าเกิดจากอุปาทาน
หรือเสียงลมในยามดึกตลอดมาระหว่างถึงไม้ แต่ภายในไม่ถึงนาทีก็แน่ใจว่า
เป็นความจริง

เสียงนั้นเป็นเสียงของผู้หญิงครวญคร่ำรำพันเพลง ซึ่งข้าพเจ้าไม่
เข้าใจเนื้อร้อง แต่ทำนองไพเราะอย่างหาที่เปรียบไม่ได้ แ่วอยู่ในอากาศ
ท่ามกลางเสียงกลองซึ่งดังมาแต่ไกล ชั่วขณะหนึ่ง ข้าพเจ้าอดคิดไม่ได้ว่า
ดังมาจากเนินเขาตอนบน ชั่วขณะต่อไป เหมือนแ่วมาจากยอดตะเคียน
ซึ่งเป็นประกายอยู่ได้แสงดาวประกายพริ้ว แต่ในที่สุด ก็บอกไม่ถูกว่าดัง
มาจากไหน รู้สึกเหมือนมันลอยอยู่ในอากาศรอบๆ กาย ประเดี๋ยวใกล้
ประเดี๋ยวไกล แต่พร้อมๆ กับแสงทองเรื่อร่ำไรขึ้นที่ขอบฟ้าเหนือฝั่งห้วย
ตรงข้าม เป็นสัญญาณถึงรุ่งอรุณของวันใหม่ ทั้งเสียงเพลงและเสียงกลอง
ก็ค่อยๆ แผ่วหายไป ทั้งแต่ป่าที่เปียกชุ่มไปด้วยน้ำค้าง และร่างซึ่งสั่น
สะท้านของเราไว้แต่ลำพัง

"ได้ยินไหม คุณศักดิ์" ร.อ.เรื่องกระซิบ "จริงอย่างผมว่าหรือเปล่า ?"

"ผมยังอดคิดไม่ได้ว่า หูเราอาจเต็มไปด้วยอุปาทานอยู่นั่นเอง"

ข้าพเจ้าว่า "มันอาจจะเป็นเสียงลมที่พัดผ่านยอดไม้ หรือเสียงสัตว์ใดๆ
ที่ประสานเสียงกัน ทำนองเดียวกับที่เราเคยผ่านมาแล้วในดงอื่น"

ร.อ.เรื่อง "แต่อย่าลืมเรื่องเมียววดี คุณศักดิ์ ถ้าเสียงเพลงของ
เมียววดีอาจไปปรากฏแก่เราในที่ต่างๆ กัน ในการติดตามอ้ายเกและอ้าย